

CICLE SUPERIOR

Bona ortografia sense esforç

**QUADERN PER DOMINAR
L'ESTRATÈGIA ORTOGRÀFICA**

Daniel Gabarró

Com tenir bona ortografia?

Pensa com s'escriuen les paraules següents:

Com es pot saber si s'escriuen amb B o s'escriuen amb V?

En realitat, és impossible de saber-ho només escoltant la paraula. Per estar segur o segura de com s'escriuen s'ha de **VEURE** la paraula.

Les persones amb bona ortografia VEUEN la imatge de la paraula amb la seva imaginació. La veuen i la copien. Aquest és el secret d'una bona ortografia.

Aquest quadern t'ensenya a guardar les imatges de les paraules dins el teu cap i veure-les en escriure-les. No intenta ensenyar-te res més. Però un cop que facis això bé, la teva ortografia millorarà molt ràpid: cada cop que llegeixis acumularàs paraules ben escrites i, a poc a poc, milloraràs sense adonar-te'n.

Quan això ho facis bé, i en escriure un mot siguis incapaç de recordar la seva imatge, podràs buscar-ne un sinònim, preguntar-lo a algú o cercar-lo al diccionari. Llavors guardaràs aquest mot al teu cap. Cada cop tindràs menys dubtes.

Les persones que tenen bona ortografia ho fan així: VEUEN les paraules. Això és l'únic que, en aquest quadern, has d'aprendre d'ortografia. Senzill, oi?

Ah! Una advertència: només s'aprèn fent els exercicis. Si t'enganyes i els copies dels companys o companyes no milloraràs. Tu mateix/a.

Test: pots millorar en ortografia?

Contesta el test següent abans de fer el quadern.

Primera part

1. Quantes paraules llegeixes per minut?

- a. Menys de 50 b. Entre 51 i 75 c. Més de 75

2. Fas faltes d'ortografia?

- a. Molt poques o cap b. Les normals c. Moltes

3. Vols millorar la teva ortografia?

- a. No m'importa gaire, la veritat b. D'acord c. Decididament, sí

4. Tens constància i voluntat, quan vols?

- a. Molt poca b. A vegades c. Sí, quan m'ho proposo seriosament

Segona part

5. Imagina't en Superman. Com el veus?

- a. No el puc imaginar b. El veig una mica c. Li veig el vestit blau i vermell.

6. Recorda casa teva i compta el nombre de finestres. Per fer-ho, imagina que entres per l'entrada i vas recorrent totes les estances.

- a. No ho puc fer b. Em costa c. M'és fàcil fer-ho.

7. Fixa't en el teu primer cognom. Sense escriure'l, saps quina n'és la tercera lletra començant a comptar pel final?

- a. Ni idea b. Penso que sí c. N'estic totalment segur/a

Respostes a la pàgina 4

Puntuació del test de la pàgina 3

Cada resposta **a** val 0 punts.

Cada resposta **b** val 1 punt.

Cada resposta **c** val 3 punts.

Primera part:

De 0 a 5 punts: segurament no trauràs profit d'aquest quadern.

De 6 a 9 punts: crec que aquest quadern et serà molt útil.

De 10 a 12 punts: segur que aquest quadern t'anirà molt bé.

Segona part:

De 0 a 3 punts: necessites millorar la teva capacitat de memòria visual. Aquest quadern t'hi ajudarà. Igualment demana al teu mestre o a la teva mestra que t'indiqui unes activitats i uns jocs per millorar-la.

De 4 a 5 punts: tens una memòria visual una mica fluixa. Hauries de fer unes activitats extremes i uns jocs extremes a casa per millorar-la, almenys durant 10 dies. Digues-ho al teu mestre/a.

De 6 a 8 punts: tens bona memòria visual. Igualment la milloraràs amb aquest quadern.

9 punts: tens una excel·lent memòria visual. Si tens mala ortografia no et serà difícil anar millorant a poc a poc.

NOTA: si a la pregunta 1 has contestat **a**, necessitaràs ajuda per tal de millorar la teva velocitat lectora: lectura i ortografia tenen relació. Per tenir una bona ortografia has de poder llegir una mica ràpid. Digues-ho al tutor o a la tutora.

Avaluació inicial

Escriu una redacció de més de 200 paraules sense mirar el diccionari, copiar o preguntar per l'ortografia dels mots. Així, quan t'ho hagin corregit sabràs el teu nivell ortogràfic actual.

Per saber el tant per cent d'errors ortogràfics fes el següent:

$$\frac{\text{(nombre d'errors x 100)}}{\text{nombre de paraules escrites}} = \frac{\text{___ \% D'ERRORS}}{\text{ORTOGRÀFICS}}$$

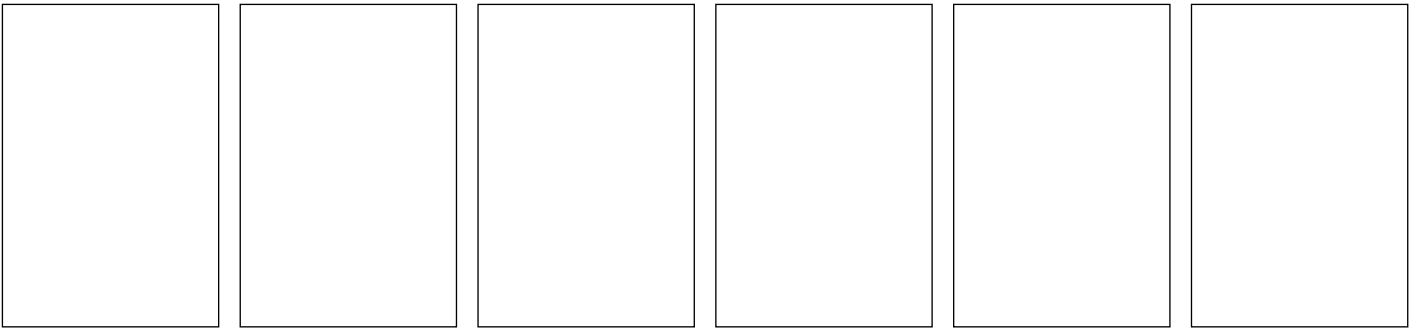
Graella de formes geomètriques

Retalla les formes que trobaràs a la pàgina 7. Col·loca aquí les formes i ensenya-les a la teva parella. Quan les recordi, posa el quadern de forma que la teva companya o el teu company no pugui veure-les i fes-li preguntes sobre la forma, el color o el lloc que ocupa la figura.

Cada 4 preguntes canvieu-vos els papers.

Practiqueu fins que us surti bé amb un mínim de 3 figures. Qui aconseguirà recordar més figures ?

Recorda que per contestar has de VEURE les figures al TEU CAP. Quan recordis tres figures (o més) sense dificultat, podràs passar a l'exercici següent.

Exemple de preguntes:

A quin lloc va el triangle?

Quina figura hi ha en segon lloc?

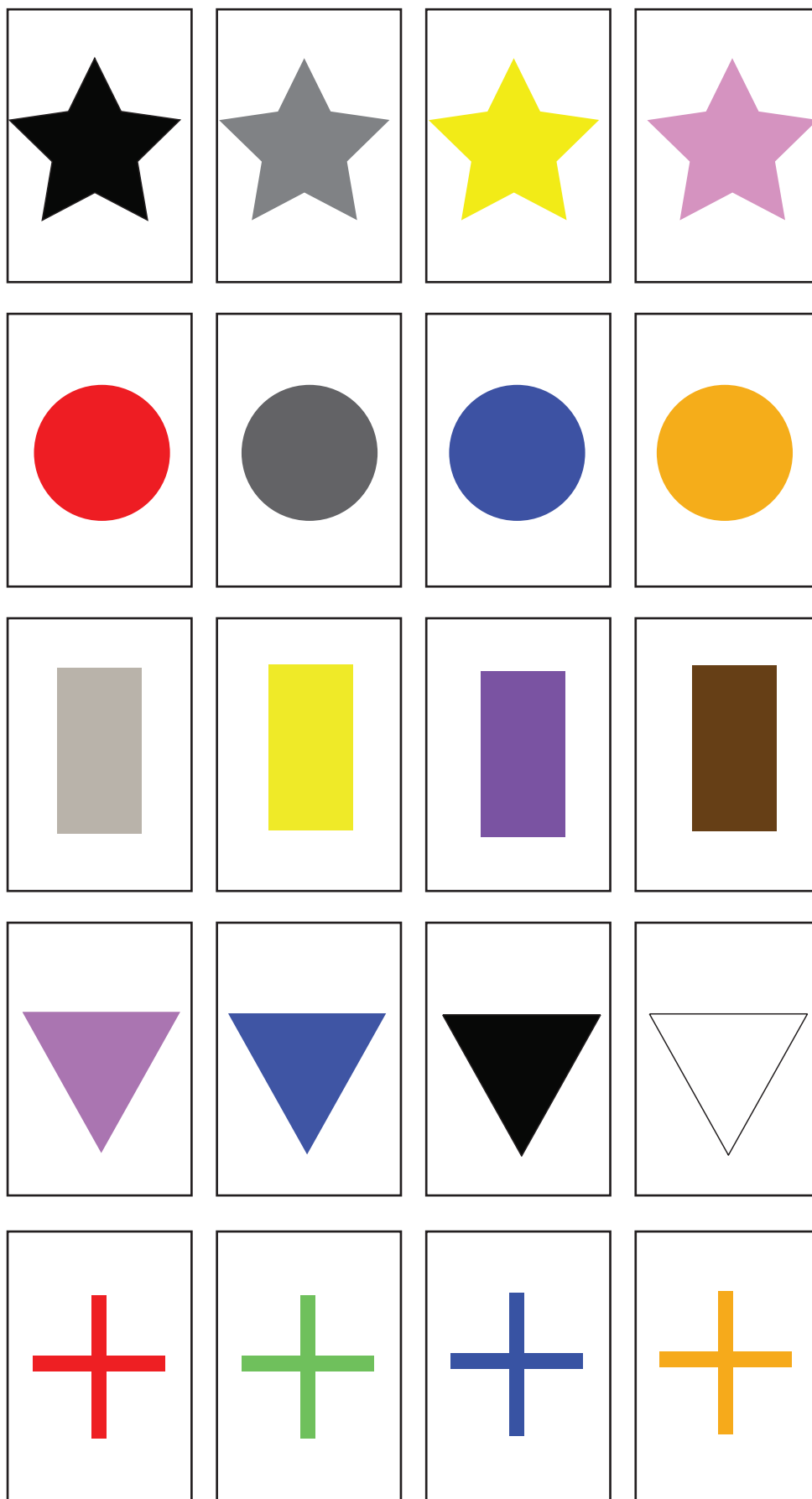
Què hi ha davant la figura verda?

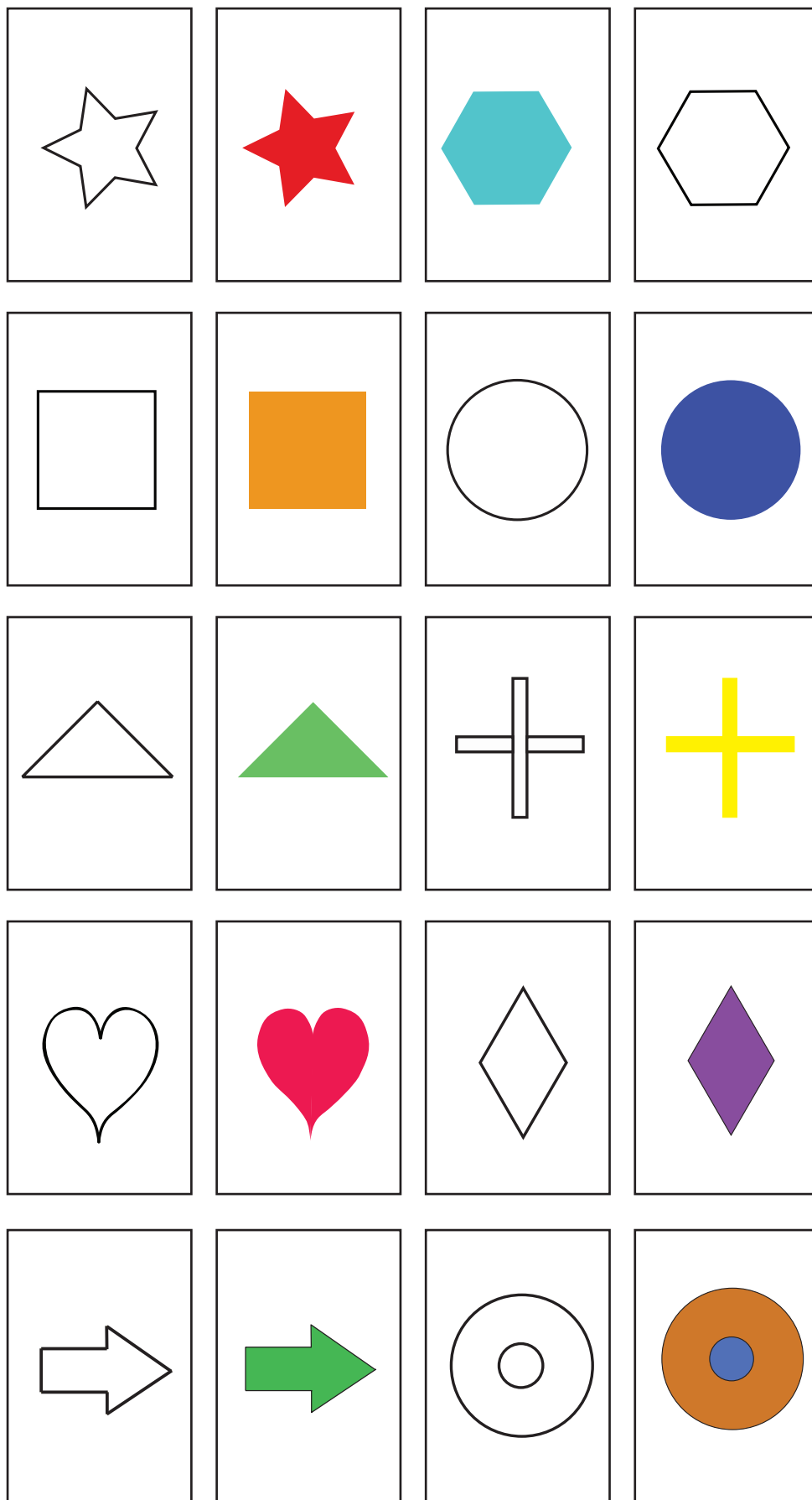
Què hi ha després de la fletxa?

etc.

Retallable.

Retalla aquestes figures per fer l'activitat de la pàgina 6

Aplicar la memòria visual a l'ortografia.

Mira la paraula següent i memoritza-la com si fessis una fotografia de les seves lletres. Quan ho hakis fet, tapa-la i contesta les preguntes que hi ha a continuació.

Si perds la imatge de la paraula i no la pots recuperar, destapa-la, mira-la de nou i torna a començar amb les preguntes.

No t'enganyis, no et serviria per aprendre.

AVIÓ

Preguntes a contestar quan hakis fet la fotografia mental de paraula i la tinguis tapada.

- 1) Digues les lletres una a una començant per l'última lletra. Per dir-la al revés és imprescindible veure-la, i això és que has d'aprendre.
- 2) Digues les lletres una a una des del principi.
- 3) Recordes quina lletra és la primera?
- 4) Recordes quina lletra és la tercera començant pel final?
- 5) Recordes quina lletra va abans de la **i**?
- 6) Hi ha alguna lletra que duu accent? Si és així, en quina direcció?
- 7) Hi ha alguna U a la paraula que has vist?

Ara, sense destapar el mot, espera un mínim d'un minut i escriu la paraula:

Està bé? Sí No

Si t'has equivocat, torna a repetir-ho.

Fes el mateix amb aquestes dues paraules:

Volar Alcohol

Aplicar la memòria visual a l'ortografia.

Aquest és un treball que s'ha de fer per parelles. Si sou imparells, feu un grup de tres.

Primer heu de memoritzar les paraules del rectangle tot mirant de guardar-ne una imatge, com si fos una foto. Quan les sapigueu escriure podeu començar l'activitat amb algú que estigui disponible.

Àvia També Jo Hora Vegada Hivern Estiu
Primavera Tardor

L'activitat funciona així: una de les dues persones demana a l'altra que lletregi la paraula començant pel final incloent-hi l'accent, si n'hi ha. Després, que la lletregi començant pel principi. Llavors podeu fer tres preguntes lliures del tipus: Quina és la tercera lletra començant pel final? Quina lletra està entre la lletra **d** i la lletra **r**? Quina lletra és la primera? Quina lletra és la quarta comptant des del principi?, etc.

Si s'equivoca, ho marqueu al tauler de control, li ensenyeu el mot i al torn següent (o més endavant) li podeu tornar a preguntar el mateix mot.

L'objectiu del joc és equivocar-se el mínim possible.

Persona preguntada _____

Mots	Possa una B al quadre si ho fa bé i una creu si s'equivoca
Avió	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
També	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Jo	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Però	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Vegada	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Hivern	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Estiu	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Primavera	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Tardor	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Aprendre ortografia tot llegint.

En aquest quadern farem servir un conte de l'*Oscar Wilde* per millorar l'ortografia.

Podeu fer una petita recerca per Internet sobre la vida de l'*Oscar Wilde*, les seves obres més conegudes i les seves aventures i desventures. Va viure en una època molt difícil on moltes coses estaven prohibides: ensenyar el turmell era un escàndol i si anaves pel carrer ensenyant el melic podies anar a la presó!

De fet ell hi va anar i va morir-hi allà, perquè no va amagar-se d'estimar el fill del ministre d'Anglaterra. Això en aquella època va omplir pàgines i pàgines de diaris, perquè era una persona molt coneguda enfrontant-se a la moral de l'època. De fet, la seva vida va ser tan interessant que, fins i tot, n'han fet una pel·lícula: *Wilde*.

Wilde va escriure "*El gegant egoista*" l'any 1888, així que aquest conte té més de cent anys. A pesar de ser una bona peça literària, avui dia resulta una mica estranya per la seva temàtica i pel to religiós. Espero que us serveixi per millorar la vostra ortografia.

El gegant egoista

Totes les tardes, quan tornaven del col·legi, els infants acostumaven a anar a jugar al jardí del gegant.

Era un jardí gran i bonic amb una gespa verda i suau. Per tot arreu brillaven, sobre la gespa, flors boniques com estrelles, i hi havia dotze presseguers que, quan arribava la primavera, es vestien de delicades flors roses i grises, mentre que a la tardor donaven una fruita ben saborosa. Els ocells descansaven als arbres i cantaven tan dolçament que la quitxalla acostumava a parar els seus jocs per escoltar-los.

- Que feliços som aquí!- es deien els uns als altres.

Continua...

Vocabulari:

Presseguer: arbre que fa préssecs

Quitxalla: conjunt de nenes i de nens

Aprendre ortografia tot llegint.

Identifica aquelles paraules del text que et puguin semblar difícils per algun motiu: un accent, una lletra muda, un so que et costi...

Per aprendre-te-les, segueix els tres passos següents:

1) Fes-ne una foto mental i, quan la tinguis, lletreja-la d'enrere endavant i després d'endavant enrere.

2) Escriu-la amb el dit sobre el palmell de la teva pròpia mà.

3) Escriu-la en un full i comprova que l'hagis escrit bé. Si no dubtes, ja pots passar a la imatge següent.

Prova-ho amb aquestes paraules:

Gegant	Col·legi	Jugar	Jardí
Bonic	Verda	Brillaven	Gespa
Boniques	Hi havia	Dotze	Presseguers
Vestien	Roses	Grises	Tardor
Ben saborosa	Ocells	Arbres	Dolçament
Quitxalla	Escoltar-los	Feliços	

Ei!! Alguns cops hauràs de repassar-les més d'una vegada!! Ànims!

Aprendre ortografia tot llegint.

Un dia el gegant retornà. Havia anat a visitar el seu amic, l'ogre Blanyut i s'havia quedat amb ell durant set anys. Un cop passats els set anys, ja s'havien explicat tot el que volien dir-se, ja que els seus temes de conversa eren limitats, així que va decidir retornar al seu castell. Només arribar va veure la mainada jugant al seu jardí.

- Què esteu fent, aquí? - els cridà amb una veu molt aspra mentre els infants corrien allunyant-se.

- El meu jardí és el meu jardí - digué el gegant-. Qualsevol pot entendre això, i no penso permetre que ningú sinó jo jugui aquí.

Així que va construir una paret ben alta al seu voltant i hi va posar un cartell:

NO ENTREU o sereu denunciats.

Era un gegant molt egoista.

Continua....

Vocabulari:

Mainada:

Quina diferència hi ha entre retornà, retorna i retornar?

Aprendre ortografia tot llegint

Ara fes el mateix que a l'exercici anterior, però escull tu sol o tu sola els mots que creus difícils.

Després el teu mestre/ la teva mestra et farà un dictat.

DICTAT:

Abans de corregir, contesta com creus que ho has fet:

Molt bé Bé Regular Malament

En realitat he fet _____ faltes.

Veient la mitjana de la classe, en realitat m'ha anat:

Molt bé Bé Regular Malament

Aprendre ortografia quan es copia

La pobra quitxalla ara no tenien on anar a jugar. Van intentar jugar al camí, però estava tot ple de pols i de pedres grans i no els va agradar. Sovint caminaven vagant al voltant de l'alta paret que tancava el jardí quan les classes s'acabaven mentre parlaven del magnífic espai que hi havia a l'altre costat.

- Allà sí que érem feliços - comentaven.

Continua...

Vocabulari:

Vagant:

Magnífic:

Sovint copies textos del llibre, de la pissarra o similar. Ara t'ensenyarem com aprendre ortografia mentre copies aquest text que has llegit en aquesta pàgina. Has d'aplicar el mateix sistema sempre que fas còpia; així milloraràs fàcilment.

Copia el text d'aquesta pàgina als espais destinats a fer-ho que trobaràs a la plana XX . Heus aquí les instruccions per tal que et serveixi per millorar l'ortografia.

- 1) Llegeix tot el text. L'entens? Si desconeixes el significat d'un mot, esbrina'l.
- 2) Després llegeix una frase completa fixant-te en les possibles dificultats ortogràfiques: accents, apòstrofs, lletres difícils... fins que totes les paraules et siguin familiars i recordis tots i cadascun dels mots.
- 3) Llavors escriu aquella frase. Si a meitat de l'escriptura te n'oblides, esborra la frase i torna al punt dos.

4) Fes la frase següent.

5) Segueix aquest mateix procés fins a acabar tot el text.

Aprendre ortografia quan es copia

Aquí has de copiar el text de la pàgina 16 tot seguint les instruccions que et donem allà.

Primera frase:

Segona frase:

Tercera frase:

Quarta frase:

Avaluació del procés de la còpia:

Has seguit les instruccions de la pàgina 16 per fer la còpia?

Sí, del tot Bastant, però no del tot No, ho he fet diferent

T'has equivocat en algunes paraules? _____

En quines?

En resum, com t'ha anat?

Molt bé Bé Regular Malament

Targetes de vocabulari personal

Aquestes targetes et serviran per integrar al teu vocabulari personal aquelles paraules en què normalment t'equivoques. Si fas servir aquestes targetes durant una temporada, cada cop faràs menys faltes en els mots que habitualment utilitzes. Tothom s'adonarà que la teva ortografia millora realment.

Com cal fer-les servir?

Per una cara escriu els mots en què t'has equivocat en escriure en qualsevol context (redaccions, quaderns, diaris...). Escriu-los correctament. Per l'altre costat escriu el mot sense les lletres que et puguin dur a equivocar-te. Retalla i porta aquestes targetes a sobre. Pots fer fotocòpies d'aquest full i així no espatllaràs l'original i el podràs fer servir més cops.

Igual que si et prenguessis una medecina, has de mirar tres cops al dia aquestes targetes per la part on falten les lletres difícils, tot recordant (no s'hi val endevinar) la lletra que falta. Quan una paraula l'hagis sabuda bé tres dies seguits la pots donar per dominada i eliminar-la del feix de targetes a estudiar.

Atenció: no t'enganyis, no serveix endevinar la lletra; si dubtes, vol dir que no la saps.

Òbviament, pots fer servir les tècniques que has après en aquest quadern per tal de memoritzar-les.

Jocs

Amb aquestes targetes també pots jugar a diferents jocs, tot aprenent ortografia:

- 1) **A apostar.** Cada jugador/a rep un nombre de fitxes o punts per apostar. Es fa un munt amb les paraules difícils de totes les persones que juguen. A l'atzar es treu una paraula del munt. Els que creguin que la saben escriure poden apostar el nombre de fitxes que vulguin deixant-les al centre del tauler. Els que no s'atreveixen a apostar es poden retirar després de pagar una fitxa al centre del tauler. En escriure el mot, les fitxes es reparteixen a parts iguals entre els que l'han escrit bé. Les persones que s'equivoquen en escriure no obtenen cap fitxa i en paguen dues. Si tothom falla, les fitxes es retiren del joc a benefici de la banca.
- 2) **A apostar i apujar.** Igual que en el joc anterior, però les persones que aposten poden demanar que s'apugi l'aposta tot afegint un, dos o més mots (fins a un màxim de sis) al que s'ha d'escriure. Per guanyar el que hi ha apostat al centre del tauler s'ha d'escriure correctament el mot apostat. Les persones que s'equivoquen en escriure no obtenen cap fitxa i en paguen dues.
- 3) **Oca ortogràfica.** Es juga a l'oca de la forma tradicional, però per poder moure s'ha de saber escriure correctament el nombre de paraules que s'hagi pactat al principi (una, dues o tres). Si s'han escrit totes bé es pot moure fitxa; si hi ha una errada, no es pot moure. Quan caus a la mort, a l'hostal, al pou i a qualsevol casella que et perjudiqui no has de contestar cap paraula.

Aprendre ortografia tot llegint

Llavors va arribar la primavera, i per tots els camps hi havia ocellets i petites flors. Només al jardí del gegant egoista encara era hivern. Als ocells no els agradava cantar allà dins perquè no hi havia infants i fins i tot els arbres es van oblidar de florir. Un cop, una bonica flor va treure el seu cap per sobre la gespa, però quan va llegir el cartell es va sentir tan dolguda pels infants que va ficar-se dins la terra de nou i tornà a adormir-se. La neu i el fred eren els únics que estaven contents.

- La primavera ha oblidat aquest jardí -cridaven- així que podem viure aquí tot l'any!

La neu va cobrir tota l'herba amb la seva blanca túnica i el fred va pintar de plata tots els arbres cobrint-los de gel. Llavors van convidar el vent del nord a quedar-se amb ells i, efectivament, hi va anar. Anava tot cobert de pells i cridava tot el dia amunt i avall pel jardí tot fent caure els barrets de les xemeneies.

- Aquest és un lloc deliciós - va exclamar- hem de convidar la calamarsa perquè ens faci una visita.

Per aquest motiu va venir la calamarsa. Cada dia durant tres hores es dedicava a ballar contra les teules del terrat del castell del gegant fins que en trencava una bona col·lecció; després corria tan ràpid com podia donant voltes i voltes pel jardí. La calamarsa anava vestida de gris i el seu alè era pur gel.

- No entenc com la primavera triga tant a arribar - digué el gegant egoista mentre seia a la finestra i mirava el seu jardí tot blanc i gelat. - Espero que el temps canviï ben aviat.

Però la primavera mai no va arribar, ni tampoc l'estiu. La tardor va dur els seus fruits daurats a tots els jardins, però no al jardí del gegant egoista:

- És massa egoista -va dir.

Així que sempre era hivern, allà, i el vent del nord, la calamarsa, el fred i la neu dansaven al voltant de tots els arbres.

Continua...

Concurs en equips

- 1) Prepareu el text anterior tot mirant de fixar-vos especialment en els mots que tenen dificultats evidents.
- 2) Ajunteu-vos per parelles i ajudeu-vos mútuament, comprovant que les dues persones domineu el significat i l'escriptura dels mots difícils.
- 3) Partiu la classe en dos equips (també pot partir-se en tres, si voleu). Un dels equips surt a la pissarra per ser preguntat per l'altre equip. Si la persona preguntada contesta bé, seu perquè s'ha salvat. Si no sap contestar, segueix dreta.
- 4) Guanya l'equip que abans de cinc minuts (o el temps que marqui el/la mestre/a) tingui tots els integrants asseguts. Si els membres de tots els equips s'han assegut abans de cinc minuts, guanya l'equip que ho ha fet abans.
- 5) Podeu inventar variants del joc afegint preguntes de vocabulari a més de les ortogràfiques. Una bona variant és exigir a qui fa la pregunta que la contesti en cas que la persona preguntada no la sàpiga. Si el/la preguntador/a no sap la resposta, la persona preguntada té dret a una altra pregunta.

Exemples de preguntes

- 1) Lletreja la paraula de darrere endavant.
- 2) Lletreja la paraula del principi al final.
- 3) S'escriu amb b alta o v baixa?
- 4) On porta accent? (podeu engayar i que sigui un mot sense accent).
- 5) Quina és l'última lletra?
- 6) En quina direcció duu l'accent?
- 7) Quina és la quarta lletra comptant des del final?
- 8) Etc.

Aprendre ortografia tot llegint

*Un matí, el gegant egoista **estava** estirat al seu **llit ben despert** quan va sentir una música adorable. Li va semblar tan **dolça a l'oïda** que va creure que eren els músics reials passant per allà. En realitat era només un **rossinyol** cantant al costat de la seva finestra. Però com que feia tant de temps que cap ocell **cantava** al seu jardí, li va semblar la música més bonica del món. En aquell moment, la **calamarsa** va parar de fer soroll sobre el seu cap, el **vent del nord** va deixar de bufar i un **perfum deliciós va arribar cap a ell a través de la finestra oberta.***

*- Penso que la **primavera ha arribat a la fi** -va dir el gegant, mentre saltava fora del llit i mirava cap enfora.*

Continua...

Llegeix aquest text unes quantes vegades fins que recordis fil per randa el que diu.

Fixa't bé en les paraules destacades del text. Memoritza-les usant les tècniques que coneixes.

Quan creguis que ets capaç de recordar la seva imatge escrita i el contingut del text, passa a la pàgina 25

Vocabulari:

Calamarsa

Rossinyol

Primavera

Dolça

Aprendre ortografia quan es copia

I què va veure?

Veié un espectacle meravellós. Per un petit forat de la paret havien entrat els infants i s'havien enfilat a les branques dels arbres. A cadascun dels arbres que podia veure hi havia un infant assegut. Els arbres estaven tan contents de tenir la quitxalla una altra vegada allà que s'havien cobert de brots i movien els seus braços amablement sobre el cap dels infants.

Els ocells volaven pertot arreu i cantaven contents, les flors sortien d'entre la gespa i reien.

Continua...

Fes una còpia d'aquest text a la pàgina 26.

Recordes com preparar la còpia? Si no ho recordes, consulta com fer-ho a la pàgina 16.

Fixa't especialment en els mots següents:

què	cantaven	d'entre
va veure	arbres	gespa
Veié	hi havia	s'havien cobert
Meravellós	assegut	brots
havien entrat	estaven	movien
s'havien enfilat	quitxalla	braços
branques	vegada	amablement
volaven	allà	ocells

Aprendre ortografia tot llegint

Contesta les preguntes següents. Si no recordes com s'escriuen els mots que has de fer servir, ves a la pàgina 23 i torna a memoritzar-los.

No facis trampa; seria enganyar-te.

Preguntes:

On era el gegant aquell matí? Al ____ i ____.

El gegant no estava dormint, sinó ____en ____d____p____.

La música que sentia li semblava la més ____ni ____del ____m____n.

Qui cantava? Un _____nyol.

Qui va deixar de bufar? El _____

Un perfum deliciós _____a tr____de la finestra.

Qui va pensar que havia arribat? La pri_____.

Correix les respostes mirant el text de la pàgina 23

T'has equivocat en algunes paraules? _____

En quines?

Memoritza-les amb una de les tècniques que has après en aquest quadern.

En resum, com t'ha anat?

Molt bé Bé Regular Malament

Aprendre ortografia quan es copia

Primera frase

Segona frase:

Tercera frase:

Quarta frase:

Cinquena frase:

Sisena frase:

Avaluació del procés de la còpia:

Has seguit les instruccions de la pàgina 16 per fer la còpia?

Sí, del tot Bastant, però no del tot No, ho he fet diferent

T'has equivocat en algunes paraules? _____

En quines?

En resum, com t'ha anat?

Molt bé Bé Regular Malament

Aprendre ortografia tot llegint

Era una escena preciosa. Només en un racó del jardí era encara hivern. Era l'extrem més allunyat del jardí. Allà hi havia un nen molt petit; era tan petit que no podia arribar a les branques de l'arbre: hi donava voltes al voltant mentre plorava amb amargor. El pobre arbre encara estava cobert de gel i de neu, i el gèlid vent del nord rugia sobre seu.

- Vinga, minyó, puja-hi! -l'animava l'arbre mentre inclinava les seves branques tan avall com podia, però l'infant era massa petit.

En veure tot allò, el cor del gegant es va estremir.

- Que egoista he estat! - va dir-se -. Ara comprenc perquè la primavera no volia arribar. Pujaré aquest petit nen dalt de l'arbre i després, enderrocaré el mur i el meu jardí serà per sempre el jardí de totes les nenes i els nens.

Continua...

Utilitza un dels diferents sistemes que coneixes per memoritzar les paraules que et puguin dur a confusions ortogràfiques.

Després escriu 5 frases a la pàgina 30 usant 5 mots diferents que hagis memoritzat en aquest text.

Aprendre ortografia tot llegint: memoritzar mots llargs

Realment estava penedit del que havia fet.

Així que va baixar l'escala calladament, va obrir la porta principal amb suavitat i va sortir al jardí. Però tan bon punt els infants el van veure es van espantar tant que sortiren corrents comes ajudeu-me i al jardí hi tornà immediatament l'hivern.

Només el petit nen de l'extrem no havia fugit corrent, i tenia els ulls tan plens de llàgrimes que no podia veure que el gegant s'aproximava. El gegant lliscà fins a situar-se darrere seu, i agafant-lo suaument amb la seva enorme mà, el pujà dalt de l'arbre. L'arbre va florir a l'instant, els ocells hi vingueren a cantar i el petit nen estirà els seus braços tot envoltant el coll del gegant i el besà. Quan la resta de la quitxalla va veure que el gegant ja no era dolent, van tornar corrent i, amb ells retornà la primavera.

- Aquest és ara el vostre jardí, canalla -els digué el gegant, i agafant una destrat enorme va enderrocar tot el mur.

Continua...

A vegades, una paraula és massa llarga per recordar-la completa. El truc és partir-la en trossos i recordar la part difícil i dir-la en veu baixa alhora. Per exemple:

PRIMA

VERA

En veure la seva imatge ens concentrarem en la seva part difícil (vera) i direm: primavera amb v baixa. D'aquesta manera veiem el tros difícil i el reforçem amb la memòria auditiva.

Aquest és un truc que pot aplicar-se a més mots.

Fes el mateix amb aquests sis mots:

HIPNOSI
INVESTIGADORA
HONRADESA

HIPÒCRITA
RECOL·LECTAR
QÜESTIONABLE

Aprendre ortografia quan es copia

*Quan la gent **anava** cap al mercat a **mig** matí, veieren el **gegant** jugant amb els infants al **jardí** més **bonic** que mai haguessin imaginat.*

*Els infants van jugar-hi tot el dia i en **fer-se** fosc anaren a dir adéu al gegant.*

*- On **és** el vostre petit company? - **va** preguntar- el nen que **he pujat** dalt de **l'arbre**?*

*El gegant el preferia **més** que als altres **perquè** li havia fet un **petó**.*

*- No ho **sabem**, -van respondre- **ha marxat**.*

*- **Digueu-li** que torni demà - **digué** el gegant.*

***Però** els infants digueren que no sabien on **vivia** i que no **l'havien vist** mai abans d'aquell mateix dia. El gegant es quedà **molt trist**.*

Continua...

Llegeix el text tants cops com calgui, tot memoritzant les paraules que puguin comportar errors. Fixa't especialment en les paraules marcades en negreta.

Després omple els buits del text que trobaràs a la pàgina 31

Aprendre ortografia tot llegint

Escriu aquí les frases tot procurant escriure frases originals, amb gràcia. Evita les frases curtes i tòpiques. Esforça-t'hi.

Primer mot memoritzat: _____

Frase inventada:

Segon mot memoritzat: _____

Frase inventada:

Tercer mot memoritzat: _____

Frase inventada:

Quart mot memoritzat: _____

Frase inventada:

Cinquè mot memoritzat: _____

Frase inventada:

Revisa si has escrit bé les paraules. En cas contrari, escriu aquí els errors que has tingut i torna a intentar-ho:

Aprendre ortografia quan es copia

Quan la gent _____ cap al mercat a _____ matí, veieren el _____ jugant amb els infants al _____ més _____ que mai _____ imaginat.

Els infants _____ jugar tot el dia i en _____ fosc anaren a dir _____ al gegant.

- On _____ el vostre petit company? - _____ preguntar- el nen que _____ dalt de _____?

El gegant el preferia _____ que als altres _____ li havia fet un _____.

- No ho _____ -van respondre- ha _____.

- _____ que torni demà - _____ el gegant.

_____ els infants digueren que no sabien on _____ i que no _____ vist mai _____ d'aquell mateix dia. El gegant es quedà _____ trist.

Explica el sistema d'estudi dels mots que has fet servir per fer aquest exercici:

T'has equivocat en algunes paraules? _____

En quines?

En resum, com t'ha anat?

Molt bé Bé Regular Malament

Aprendre ortografia preparant un dictat

Cada tarda, mentre l'escola estava oberta, els infants hi anaven i jugaven amb el gegant. Però el petit nen que el gegant preferia no tornà mai més. El gegant era molt amable amb tota la quitxalla, però sovint recordava aquell nen indefens i parlava d'ell.

- M'agradaria tornar-lo a veure -acostumava a dir.

Els anys van anar passant, el gegant envellí molt i es va tornar força dèbil. Ja no podia jugar gens amb els infants, així que seia en una gran butaca i tenia cura dels infants que jugaven mentre ell també gaudia del seu jardí.

- Tinc flors molt boniques al meu jardí -es deia- però la quitxalla són les flors més maques de totes.

Continua....

Prepara aquest tros perquè te'l dictin tot utilitzant qualsevol de les tècniques que coneixes: lletrejar enrere, endavant, escriure el mot al palmell de la mà, partir el mot i dir les lletres que el componen, imaginar-te en un concurs de televisió...

Heus aquí el barem de correcció:

- 0 erradesExcel·lent
- 1-2 erradesMolt bé.
- 3 erradesBé.
- 4-5 erradesRegular.
- + 5 erradesCal tornar-ho a intentar.

Aprendre ortografia tot llegint

Un matí d'hivern mirà fora per la finestra mentre s'estava vestint. Ara ja no odiava l'hivern, perquè sabia que era l'època que la primavera dormia i les flors descansaven.

De cop i volta es fregà els ulls meravellat i mirà i tornà a mirar. Certament era una visió meravellosa. Al racó més allunyat del jardí hi havia un arbre cobert de precioses flors blanques, blaves i verdes. Les seves branques eren daurades, uns fruits platejats en penjaven, i sota l'arbre hi havia el minyó que ell preferia.

Continua...

Llegeix el text atentament tot memoritzant la imatge de les paraules de què dubtis.

Pots fer-ho així:

Imagina que el teu dit és de guix, i escriu el mot a l'aire com si fos una pissarra.

Quan hagis estudiat ben bé tot el text, fes l'exercici de la pàgina 34

Aprendre ortografia tot llegint

Un mat_ ___i___ern mir___fora per la finestra mentre s___sta_a _estint.

Ara _a no _odia_a l_i_ern, perquè sa_ia que era l'època que la prima_era dormia i les flors descansa_en.

D_ cop i _olta _s freg_ els ulls m_r_v_llat i mir_ i torn_ a mirar. Certame___ era una _isió m_r_v_llosa.

Al racó més allunyat d_l jard_ _i _a_ia un ar_re co_ert de precioses flo_s _lan__es, _la_es i _erd_s.

Les se_es _ran__es eren daurades, uns fruits plate_ats en penja_en, i sota l__rbre hi ha_ia el mi___ que ell preferia.

Avaluació de l'exercici:

Has llegit el text prou vegades per no haver de tornar a llegir-ho?

Sí Només l'he llegit un cop més He hagut de llegir el text inicial més d'un cop quan ja estava fent aquest exercici.

T'has equivocat en algunes paraules? _____

En quines?

En resum, com creus que t'ha anat?

Molt bé Bé Regular Malament

Aprenere ortografia tot llegint

Va baixar l'escala amb una gran alegria i sortí al jardí. Va córrer tot travessant el jardí i es va apropar a l'infant. Quan ja era molt a prop seu la seva cara envermellí de fúria i digué:

- Però, qui s'ha atrevit a ferir-te?

Perquè les mans de l'infant tenien la marca de dues ferides i també tenia dues ferides als peus.

- Qui s'ha atrevit a ferir-te? -cridava el gegant- digues-m'ho! Sigui qui sigui trauré la meva espasa i el destrossaré.

- No -respongué l'infant-. Aquestes ferides són mostres d'amor.

- Però... qui ets, tu? -digué el gegant mentre una estranya sensació de por i amor l'envaïa. Llavors s'agenollà davant l'infant.

L'infant somrigué al gegant i li digué:

- Un cop tu em vas deixar jugar al teu jardí; avui tu vindràs al meu, que és el Paradís.

Quan aquella tarda els altres infants entraren corrent al jardí, van trobar al gegant estès a terra, mort sota l'arbre, tot cobert de flors blanques.

FI

Avaluació final

1) Dictat sobre el gegant egoista:

2) Redacció lliure:

Has millorat en el teu % d'errades ortogràfiques?

Quin tant per cent tenies inicialment? _____

Quin tant per cent tens ara? _____

En funció dels resultats el/la vostre/a professor/a us suggerirà si heu de fer més coses i quines per seguir millorant l'ortografia.

Aquest quadern ensenya a veure les paraules per poder escriure-les sense errades. No ensenya normes ortogràfiques, sinó l'estratègia que segueixen de forma intuïtiva les persones amb bona ortografia. Un cop aquesta estratègia s'ha automatitzat, l'ortografia s'aprèn sense esforç.

Aquest quadern pot baixar-se grautítament del web www.ortografia.cat i www.danielgabarro.cat

Sou lliures de :

- .- Copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra
- .- fer-ne obres derivades.

Amb les condicions següents:

Reconeixement: heu de reconèixer als crèdits que heu usat o us heu inspirat en aquest material.

No comercial: no podeu fer servir aquest obra per a finalitats comercials sense permís de l'editorial o els autors.

Compartir amb la mateixa llicència: si altereu o transformeu aquesta obra, o en genereu obres derivades, només podeu distribuir l'obra generada amb una llicència idèntica a aquesta.

- .- Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clars els termes de la llicència de l'obra.
- .- Podeu demanar permís als titulars dels drets d'autoria per no aplicar alguna d'aquestes condicions

La realització d'aquest material ha estat possible gràcies a una llicència retribuïda concedida pel Departament d'Educació i Universitats de la Generalitat de Catalunya (DOGC núm.: 4699 de 17.8.2006).

Amb especial agraïment per la Conxita Puigarnau i la Maite Pró pel suport en la realització d'aquests materials

© Daniel Gabarró Berbegal
ISBN: 978-84-612-4646-5
Depòsit legal: L.849-2008
Bubok Publishing Sl ha realitzat
la impressió.